

Брюксел, 7.8.2020 г.
COM(2020) 360 final

2020/0165 (CNS)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на идентифицирането на данъчно задължените лица в Северна Ирландия

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Обединеното кралство напусна Европейския съюз (ЕС) на 31 януари 2020 г. В съответствие със Споразумението за оттегляне¹ то вече е трета държава за ЕС.

ЕС и Обединеното кралство обаче се споразумяха за преходен период до края на 2020 г., по време на който, *inter alia*, законодателството на ЕС в областта на ДДС ще продължи да се прилага в Обединеното кралство².

Считано от 1 януари 2021 г. законодателството на ЕС в областта на ДДС вече няма да се прилага за Обединеното кралство. Независимо от това, въз основа на Протокола за Ирландия/Северна Ирландия³ (наричан по-долу „Протоколът“), който е част от Споразумението за оттегляне, Северна Ирландия ще остане в обхвата на законодателството на ЕС в областта на ДДС по отношение на стоките, за да се избегне създаването на „твърда“ граница между Ирландия и Северна Ирландия. Що се отнася до услугите, Северна Ирландия, заедно с останалата част от Обединеното кралство, се счита за държава извън ЕС.

Това неизбежно води до двойна или смесена система за ДДС в Северна Ирландия, при която за доставки, вътреобщностни придобивания и внос на стоки, намиращи се в Северна Ирландия, съгласно правилата за мястото на облагаемите сделки, предвидени в дял V от Директивата за ДДС⁴, се прилагат хармонизираните правила на ЕС, докато доставките на услуги на същата територия не са предмет на системата на ЕС за ДДС.

За да функционира правилно системата на ЕС за ДДС, е от съществено значение данъчно задължените лица, които извършват доставки на стоки в Северна Ирландия (включително така наречените „вътреобщностни доставки“), или вътреобщностните придобивания на стоки (включително от данъчно незадължени юридически лица), изброени в член 214, да бъдат идентифицирани за целите на ДДС съгласно правилата на ЕС. Това е необходимо и с цел да се гарантира правилното функциониране на незадължителните специални режими за данъчно задължените лица, предоставящи услуги на данъчно незадължени лица или извършващи дистанционни продажби на стоки.

От тази гледна точка е важно тези данъчно задължени лица (и, когато е приложимо, данъчно незадължените юридически лица) да бъдат идентифицирани в Северна Ирландия чрез отделен идентификационен номер по ДДС в ЕС, предоставен съгласно правилата на ЕС и различен от всеки идентификационен номер по ДДС в Обединеното кралство (започващ с „GB“), който се предоставя съгласно законодателството на Обединеното кралство. Възможно е този идентификационен номер по ДДС в ЕС да трябва да бъде определен в допълнение към идентификационния номер по ДДС, който се прилага в Обединеното кралство, в случай че например дадено предприятие доставя както стоки, така и услуги в Северна Ирландия.

---

¹ Споразумение на Съвета за оттеглянето на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ С 384 I, 12.11.2019 г., стр. 1).

² Вж. членове 126 и 127 от Споразумението за оттегляне.

³ ОВ С 384 I от 12.11.2019 г., стр. 92.

⁴ Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).

За предприятията, по-специално тези, които участват в търговията със стоки за и от Северна Ирландия, следва да бъде ясно и лесно да се разбере кои правила се прилагат, т.е. или тези, които са в сила в ЕС, или тези, които са приложими в Обединеното кралство. Идентификационният номер за целите на ДДС в ЕС играе важна роля за функционирането на системата на ЕС за ДДС, например за обосноваване на освобождаването на така наречените „вътреобщностни доставки“ на стоки (чрез системата VIES), за определяне на приложимите процедури за възстановяване на ДДС (системата за възстановяване на ДДС на ЕС⁵ или 13-та директива⁶), режима на групиране за целите на ДДС, тристранните сделки и верижните сделки („междинен оператор“), режима на складиране на стоки до поискване от клиента, „митническият режим 42“, „защитната мрежа“ (място на вътреобщностно придобиване в държавата членка, която е издала ДДС).

Поради това се предлага идентификационните номера по ДДС в Северна Ирландия да имат специфичен префикс „XI“. Необходим е нов специфичен префикс, тъй като Северна Ирландия няма специален двубуквен код по стандарт ISO 3166, който се използва за определяне на префиксите на идентификационните номера по ДДС в ЕС, както е посочено в член 215 от Директивата за ДДС. В ISO обаче се предвижда възможност за използване на X кодове за територии, които нямат специфичен код; следователно кодът „XI“ е логичен избор.

Следва да се отбележи, че макар съгласно член 214 от Директивата за ДДС да съществува общо задължение за идентифициране на данъчно задължените лица по ДДС (и, където е приложимо, данъчно незадължените юридически лица), съществува и възможност, при спазване на условията на член 272 от Директивата за ДДС, някои данъчно задължени лица да бъдат изключени от това и други задължения. В резултат на това Обединеното кралство би могло да избере да ограничи идентифицирането, като използва специфичния префикс за тези търговци в Северна Ирландия, които действително извършват търговията със стоки в рамките на ЕС, и да изключи например тези предприятия, които извършват само вътрешни доставки.

Както вече беше посочено, идентификационният номер за целите на ДДС (с правилния префикс за държавата) играе важна роля в търговията в рамките на ЕС. Понастоящем валиден идентификационен номер по ДДС с правилния префикс е материалноправно условие за прилагане на освобождаването по член 138 от Директивата за ДДС за така наречените „вътреобщностни доставки“. Необходимо е също така заявителите да имат достъп до системата на ЕС за възстановяване на ДДС.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложеното използване на кода „XI“ съответства на предназначението му за митнически и акцизни цели по отношение на Северна Ирландия.

---

⁵ Директива 2008/9/ЕО на Съвета от 12 февруари 2008 г. за определяне на подробни правила за възстановяването на данъка върху добавената стойност, предвидено в Директива 2006/112/ЕО, на данъчнозадължени лица, неустановени в държавата членка по възстановяване, но установени в друга държава членка (ОВ L 44, 20.2.2008 г., стр. 23).

⁶ Тринадесета директива 86/560/ЕИО на Съвета от 17 ноември 1986 г. относно хармонизиране на законодателствата на държавите членки в областта на данъка върху оборота — правила за възстановяване на данъка върху добавената стойност на данъчнозадължени лица, които не са установени на територията на Общността (ОВ L 326, 21.11.1986 г., стр. 40).

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението е в съответствие с цялостното прилагане на Протокола, за да се гарантира своевременната и методичната подготовка на особеното положение на Северна Ирландия след оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

С предложената директива се изменя Директивата за ДДС на основание на член 113 от Договора за функционирането на Европейския съюз. В тази разпоредба се предвижда Съветът, като действа с единодушие, в съответствие със специална законодателна процедура и след консултация с Европейския парламент и Икономическия и социален комитет, да приема разпоредби за хармонизиране на правилата на държавите членки в областта на косвеното данъчно облагане.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Според принципа на субсидиарност, установен в член 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз, действие на равнището на Съюза може да бъде предприемано само когато заложените цели не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки и следователно могат да бъдат постигнати по-добре от ЕС поради мащаба или въздействието на предложените действия.

По самото си естество режимът на ДДС по отношение на Северна Ирландия не може да се определя от отделните държави членки. Освен това ДДС е хармонизиран на равнище ЕС и поради това всяка инициатива за въвеждане на специфичен код за системата за ДДС в ЕС по отношение на Северна Ирландия изисква предложение от Комисията за изменение на Директивата за ДДС.

- **Пропорционалност**

Що се отнася до въвеждането на специален код за Северна Ирландия, предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, т.е. то не надхвърля необходимото за постигане на целите на Договорите, по-специално безпрепятственото функциониране на единния пазар след оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС. Както и при проверката за спазване на принципа на субсидиарност, държавите членки не могат да се справят с практическите аспекти на особеното положение на Северна Ирландия в системата на ЕС за ДДС без предложение за изменение на Директивата за ДДС.iso

- **Избор на инструмент**

Предложеният акт е директива за изменение на Директивата за ДДС.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма да има отрицателно отражение върху бюджета на Съюза.

В този контекст следва да се припомни, че в съответствие с член 8, втора алинея от Протокола приходите от сделки, които се облагат в Северна Ирландия, не се превеждат на ЕС.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на идентифицирането на данъчно задължените лица в Северна Ирландия

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 113 от него във връзка с член 131 от Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия¹,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становището на Европейския парламент²,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет³,

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) На 31 януари 2020 г. Обединеното кралство се оттегли от Европейския съюз въз основа на Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия („Споразумението за оттегляне“). В Споразумението за оттегляне е предвиден преходен период, който ще приключи на 31 декември 2020 г. До посочената дата законодателството на Съюза в областта на данъка върху добавената стойност („законодателството на Съюза в областта на ДДС“) продължава да се прилага по отношение на Обединеното кралство и на неговата територия. След изтичането на преходния период законодателството на Съюза в областта на ДДС вече няма да се прилага по отношение на Обединеното кралство или на неговата територия.
- (2) Независимо от това, в съответствие с член 8 от Протокола за Ирландия/Северна Ирландия („Протоколът“), който е част от Споразумението за оттегляне, законодателството на Съюза в областта на ДДС ще продължи да се прилага в Северна Ирландия⁴ след преходния период по отношение на стоките, за да се избегне създаването на „твърда“ граница между Ирландия и Северна Ирландия.
- (3) Поради това данъчно задължените лица и някои данъчно незадължени юридически лица ще са предмет на законодателството на Съюза в областта на

¹ ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 7.

² ОВ С, , стр. .

³ ОВ С, , стр. .

⁴ При спазване на посоченото в член 18 от Протокола относно Ирландия/Северна Ирландия демократично съгласие за продължаване на прилагането на член 8 от него.

ДДС за сделки със стоки в Северна Ирландия, докато спрямо тях ще се прилага законодателството на Обединеното кралство относно ДДС за всички други сделки в Обединеното кралство, включително по отношение на Северна Ирландия.

- (4) За правилното функциониране на системата на Съюза за ДДС е от съществено значение да се предостави отделен номер по ДДС на всяко данъчно задължено лице, което извършва доставки на стоки в Северна Ирландия или извършва вътреобщностни придобивания на стоки (включително от данъчно незадължени юридически лица), както е посочено в член 214, параграф 1, букви а), б) и в) от Директива 2006/112/ЕО на Съвета⁵, или на данъчно задължено лице с оглед на използването на незадължителните специални режими за данъчно задължени лица, предоставящи услуги на данъчно незадължени лица или извършващи дистанционни продажби на стоки.
- (5) Поради това в Северна Ирландия следва да бъдат въведени отделени идентификационни номера за целите на ДДС, със специфичен префикс, за да се направи разграничение между данъчно задължените лица и данъчно незадължените юридически лица, чиито сделки със стоки, намиращи се в Северна Ирландия, са предмет на законодателството на Съюза в областта на ДДС, от една страна, и лицата, извършващи други сделки, за които те са идентифицирани за целите на ДДС в Обединеното кралство.
- (6) По правило префиксите на идентификационните номера по ДДС в Съюза се основават на двубуквен код по стандарт ISO 3166 за държавите. Северна Ирландия обаче няма специфичен код по посочената система, но в ISO се предвижда възможност за използване на X кодове за територии, които нямат специфичен код. Поради това е целесъобразно да се предложи код „XI“ за Северна Ирландия.
- (7) Поради това Директива 2006/112/ЕО следва да бъде съответно изменена,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

В член 215 от Директива 2006/112/ЕО се добавя следната трета алинея:

„Префиксът „XI“ се използва за Северна Ирландия“.

Член 2

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 31 декември 2020 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

---

⁵ Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 3

Настоящата директива влиза в сила в деня след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател